

gemeente
BORSELE

Antwoordnota zienswijzen Omgevingsvisie gemeente Borsele

Inleiding

Gemeenten zijn op grond van de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking treedt, verplicht om voor hun grondgebied één omgevingsvisie vast te stellen. De omgevingsvisie is één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet. Het bevat een beschrijving van wat wij belangrijk vinden voor onze fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie gaat in op ambities, doelen en de samenhang tussen onderdelen van onze leefomgeving. De omgevingsvisie geeft een koers op hoofdlijnen aan de hand van de volgende vragen:

- Hoe houden we Borsele een fijne plek om te wonen?
- Hoe maken we samen Borsele klimaatbestendig en duurzaam?
- Hoe zetten we Borsele economisch en recreatief op de kaart?
- Hoe houden we Borsele mooi?

De omgevingsvisie vormt de basis voor onder andere het omgevingsplan en programma's, waarin concrete doelen en regels worden opgenomen.

In de omgevingsvisie zegt de gemeente dus hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Die keuzes werkt zij uit in haar omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving. Een aanvraag van een burger of een bedrijf wordt aan de regels van het omgevingsplan getoetst.

De voorliggende omgevingsvisie is alvast opgesteld in de geest van de Omgevingswet, maar wordt nog onder het huidige wettelijke kader van de Wet ruimtelijke ordening (art. 2.1) vastgesteld. De omgevingsvisie wordt de opvolger van de Structuurvisie Borsele 2015- 2020 die met de vaststelling komt te vervallen.

In het Gemeenteblad van 19 april 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders bekend gemaakt dat de ontwerp-omgevingsvisie Borsele ter inzage lag van 20 april tot en met 31 mei 2023. Tijdens deze periode kon een zienswijze op de ontwerp-omgevingsvisie naar voren worden gebracht. We hebben 22 zienswijzen ontvangen. Alle zienswijzen zijn binnen de termijn van terinzagelegging ontvangen en daarmee ontvankelijk.

Op grond van wet- en regelgeving bestaat er een verplichting tot het anonimiseren van de antwoordnota. Om die reden zijn NAW-gegevens en andere gegevens van natuurlijke personen niet vermeld in de antwoordnota. Deze zijn in een vertrouwelijke annex opgenomen. De namen van overlegpartners van de gemeente, organisaties, bedrijven en instellingen zijn wel vermeld in de antwoordnota.

In deze antwoordnota wordt inhoudelijk ingegaan op de ingebrachte zienswijzen op de ontwerp-omgevingsvisie. De ingekomen zienswijzen zijn samengevat, voorzien van een reactie van de gemeente en een conclusie. In de samenvatting van de zienswijzen worden niet altijd alle onderdelen van de reacties expliciet benoemd. Maar bij de beoordeling van de reacties zijn de volledige brieven met bijlagen betrokken.

Zienswijzen

1. Indiener 1, Erfgoed Zeeland, mail van 20 april 2023, ontvangen op 20 april 2023 (D23.623656)

Samenvatting

In de tekst wordt wel over erfgoed gesproken, maar specifiek iets over archeologie wordt door indiener gemist. Verzocht wordt een zin omtrent archeologie en archeologische resten op te nemen, waarbij ook de zorg die de gemeente draagt voor archeologie naar voren komt.

Reactie

Erkend wordt dat archeologie niet specifiek in de tekst wordt genoemd. Dit terwijl er reeds in 2011 een beleidsnota archeologie door de gemeenteraad is vastgesteld. Ingezien wordt dat archeologie een belangrijke waarde is bij de inrichting en ontwikkeling van de inrichting van de fysieke leefomgeving is.

Conclusie

De zienswijze leidt op het volgende punt tot aanpassing van de visie:

De tekst van de visie wordt in Hoofdstuk 4.4 als volgt aangevuld: “Daarnaast is het landschap van de Zak van Zuid-Beveland van bijzondere cultuurhistorische waarde en kent de gemeente verschillende archeologische waarden, zoals de vliedberg in Borssele of het voormalige kasteelterrein in Nisse. De gemeente hecht, zoals ook blijkt uit haar bestaande beleid, veel waarde aan het aspect archeologie bij de inrichting van en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.”

Verder leidt de zienswijze niet tot aanpassing van de visie.

2. Indiener 2, Veiligheidsregio Zeeland, mail van 4 mei 2023, ontvangen op 4 mei 2023 (D23.624591)

Samenvatting

1. Indiener geeft aan dat zij het belangrijk vindt dat in de omgevingsvisie aandacht is voor fysieke veiligheid, waarbij fysieke veiligheid een breed begrip is dat onder andere de onderwerpen veilige Energietransitie, klimaatrisico's, bluswatervoorziening en externe veiligheid omvat. Indiener constateert dat deze onderwerpen in de omgevingsvisie aan de orde komen, maar heeft daar nog een aantal aanvullingen op.
2. Indiener wijst op de kernwaarden voor een veilige fysieke leefomgeving die zijn opgesteld door Brandweer Nederland. Indiener adviseert om alle kernwaarden op te nemen onder de paragraaf 'Hoe houden we Borsele een fijne gemeente om te wonen?' en daarbij te vermelden dat deze kernwaarden toepasbaar zijn op alle fysieke veiligheidsrisico's.

3. Indiener wenst in het kader van de kernwaarde “samen werken aan een veilige fysieke leefomgeving” vroegtijdig als adviseur te worden betrokken bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Indiener ziet deze adviesrol, als onderdeel van de kernwaarden, ook graag benoemd in de omgevingsvisie.
4. Indiener onderschrijft het belang van de Energietransitie. Gelet op het niet altijd aanwezig zijn van een wettelijk kader, de bijbehorende risico's van de Energietransitie, wijst indiener op het belang dat zij vroegtijdig wordt betrokken voor advies over veiligheidsaspecten in het kader van de Energietransitie.
5. Indiener constateert dat het principe van meerlaagse veiligheid om de gevolgen van overstromingen te beperken terug komt in de omgevingsvisie met het benoemen van de primaire en secundaire waterkeringen. En in de afweging of vitale kwetsbare functies wel of niet aanvaardbaar zijn in gebieden die snel en diep overstromen.
6. Indiener constateert dat de aanwezigheid van voldoende bluswater niet altijd geborgd is. Indiener ziet dan ook graag in de paragraaf over klimaatbestendigheid en duurzaamheid de koppelkans benoemd om voorzieningen voor de opvang van overtollig regenwater ook geschikt te maken als bluswatervoorziening.
7. Indiener constateert dat externe veiligheid en de risico's daaromtrent meermalen worden benoemd in de omgevingsvisie en dat de gemeente Borsele zich inspant om externe veiligheidsrisico's zoveel mogelijk te beperken. Indiener geeft daarbij aan dat door het toepassen van de kernwaarden voor een veilige fysieke leefomgeving de risico's met betrekking tot externe veiligheid effectief beheerst kunnen worden.

Reactie

Ad 1. Hiervan is kennis genomen. Voor een inhoudelijke reactie wordt verwezen naar beantwoording 2 tot en met 7.

Ad 2. We onderschrijven de kernwaarden van Brandweer Nederland. Deze zijn echter te gedetailleerd om in hun geheel in de omgevingsvisie op te nemen. Wel zullen deze in de visie worden benoemd.

Ad 3 en 4. Onderschreven wordt het belang van vroegtijdige advisering door indiener over veiligheidsaspecten bij zowel nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen als in het kader van de Energietransitie. Het is in de praktijk reeds gebruikelijk dat indiener vroegtijdig bij ontwikkelingen wordt betrokken. Deze werkwijze zal onder andere in het kader van de Omgevingstafel onder de Omgevingswet zeker worden bestendigd.

Ad 5. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 6. Zowel in de Klimaatadaptatie Strategie Zeeland als in het Stedelijk waterplan 2024-2028 Borsele is het combineren van waterberging/-opvang en secundair bluswater benoemd. Beide documenten zijn/worden door de gemeente vastgesteld en vormen onderliggend beleid voor de omgevingsvisie. Daarmee is dit onderwerp binnen de gemeente Borsele voldoende geborgd.

Ad 7. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Conclusie

De zienswijze leidt op het volgende punt tot aanpassing van de visie:

In de tekst van de visie wordt in Hoofdstuk 5.2 een bullit toegevoegd:

“Rekening houden met de kernwaarden voor een veilige fysieke leefomgeving die zijn opgesteld door Brandweer Nederland.”

Verder leidt de zienswijze niet tot aanpassing van de visie.

3. Indiener 3, Dorpsraad Lewedorp, mail van 11 mei 2023, ontvangen op 11 mei 2023 (D23.625050)

Samenvatting

Indiener verzoekt het ontwikkelperspectief van Lewedorp op een aantal punten aan te passen, zodat die meer in de lijn ligt met wat de dorpsraad als beeld heeft van haar dorp en haar ontwikkelingen. Indiener heeft daartoe een aantal aanvullingen resp. doorhalingen in de bestaande tekst aangebracht. Daarbij wordt onder andere extra aandacht gevraagd voor de herbestemming van de Rooms-Katholieke kerk aan de Burgemeester Lewestraat en de gedateerde kwaliteit van het verenigingsgebouw en de school, wordt gewezen op de belasting van het dorp door de nabijheid van het Sloegebied en de A-58 en wordt het accent voor nieuwe ontwikkelingen gelegd op een gezonde doo- en instroom, passend bij de schaal en structuur van het dorp.

Reactie

Wij kunnen ons vinden in de tekstsuggesties zoals deze door indiener zijn aangegeven en de tekst in paragraaf 6.11 wordt hierop aangepast.

Conclusie

De zienswijze leidt op het volgende punt tot aanpassing van de visie:

De tekst in de visie wordt in Hoofdstuk 6.11 aangepast conform de suggesties, zoals gedaan door indiener.

4. Indiener 4, Stichting Zeeuws Platform Stralingsrisico, brief van 22 mei 2023, ontvangen op 22 mei 2023 (D23.625612)

Samenvatting

1. Indiener geeft aan dat zij zich inzet voor burgers die gezondheidsklachten ondervinden als gevolg van elektromagnetische velden. Zij geeft daarbij een schets van de problematiek en het belang wat zij vertegenwoordigt.
2. Indiener wil graag dat de (nieuwe) milieufactor ‘niet-ioniserende straling’ in de omgevingsvisie wordt opgenomen. Volgens indiener dient de gemeente rekening te houden met de specifieke doelgroep van elektrogevoelige burgers. Daartoe dienen in de omgevingsvisie teksten te worden opgenomen om wonen, leren en recreëren en deelnemen aan het maatschappelijk leven voor deze burgers (weer) mogelijk te maken.

3. Indiener somt daartoe een aantal aspecten op waardoor er meer aandacht komt voor haar doelgroep en benoemt specifieke maatregelen die kunnen worden getroffen om die doelgroep te beschermen tegen elektromagnetische straling.
4. Indiener verwijst naar de tekst inzake straling zoals deze is opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie en geeft aan dat een dergelijke tekst ook in de gemeentelijke omgevingsvisie opgenomen moet worden om regionaal en inhoudelijk op één lijn te zitten.

Reactie

Ad 1. Hiervan is kennis genomen.

Ad 2 tot en met 4.

Ten aanzien van het onderwerp straling volgen wij de landelijke wet- en regelgeving en het landelijk beleid. We zien vooralsnog geen aanleiding om hierop lokaal extra beleid te formuleren.

De omgevingsvisie verzet zich niet tegen initiatieven die voorzien in stralingsarme gebieden of locaties. De gemeente ziet echter op dit vlak voor haarzelf geen actieve rol weggelegd. Daarnaast gaat de omgevingsvisie over het strategisch beleid voor de fysieke leefomgeving van Borsele. De visie heeft daarmee betrekking op hoofdlijnen en niet op het concreet uitvoeren van maatregelen.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

5. Indiener 5, Protestgroep van bezorgde Baarlanders tegen de uitbreidingsplannen van de Landing, brief van 19 mei 2023, ontvangen op 24 mei 2023 (D23.625779)

Samenvatting

1. Indiener stelt dat in het gehele document een aantal tegenstrijdigheden zit met betrekking tot Natuur, Veiligheid, Recreatie en Toerisme.
2. Indiener stelt dat de door hen tijdens de publiekssessies ingebrachte punten niet terug te vinden zijn in de visie.
3. Indiener vraagt zich af wat wordt verstaan onder “extensieve recreatie en toerisme” en onder “extensieve dag- en verblijfsrecreatie” en verzoekt de beschikbare definities toe te voegen.
4. Indiener verzoekt om aan de alinea inzake het signaleren van het probleem dat het gebruik van de smalle weggetjes in het buitengebied door grote landbouwmachines in combinatie met een veranderend recreatief gebruik toe te voegen dat daarom het gebruik van gemotoriseerde recreatievervoermiddelen zoals elektrische scooters, solexen en tuktuks etc. wordt beperkt en ontmoedigd.
5. Indiener is van mening dat het gebied op of tegen de zeedijk, aan de Westerscheldezijde, en dan met name het gebied rondom De Landing bij Baarland maar ook bij de havens van Hoedekenskerke en bij Fort Ellewoutsdijk, openbare ruimte is die niet ten behoeve van recreatiebebouwing aan het algemene gebruik onttrokken mag worden. Deze openbare ruimte moet beschikbaar blijven voor samenkomsten, spel en dagrecreatie. Verzocht wordt derhalve om geen verblijfsrecreatie mogelijk te maken binnen- en buitendijks aan de Westerscheldekust.

6. Indiener opteert voor een tekst waarbij aangegeven wordt dat de Westerschelde kust -en ook expliciet de hotspots Hoedekenskerke, Scheldeoord/De Landing en fort Ellewoutsdijk beter- beleefbaar wordt door het benutten van de potentie voor dagrecreatie in de openbare ruimte in plaats van de potentie voor (verblijfs)recreatie. Dit laatste levert volgens indiener een ongewenst onttrekken van openbare ruimte aan de plaatselijke bevolking op en is in strijd met het eerder door de gemeente aangegeven punt dat zij over het algemeen vindt dat er voldoende overnachtingsplaatsen in Borsele zijn.
7. Indiener voorziet dat extensieve recreatie en toerisme zich kan ontwikkelen tot intensieve recreatie en toerisme en dan kan gaan conflicteren met de wens van de gemeente om de kleinschaligheid, rust en landschappelijke waarden van de gemeente te behouden. Zij vraagt de gemeente aan te geven wat prevaleert in geval van conflicterende ontwikkelingen.
8. Volgens indiener behoren ook de hotspots Hoedekenskerke, Scheldeoord/De Landing en fort Ellewoutsdijk tot het unieke landschap. Hierbij passen geen ontwikkelingen voor verblijfsrecreatie met bijbehorende 365 dagen per jaar/24-uurs belasting van het gebied door geluid en verlichting.
9. Indiener wijst op het risico van overstroming in sommige gebieden van de gemeente en de toename van dit risico door klimaatsverandering in relatie tot het belang van de zeedijk als primaire waterkering. Indiener is van mening dat om reden van veiligheidsrisico's nieuwe bebouwing op de zeedijk uitermate ongewenst is.
10. Indiener verzoekt om duidelijk met voorbeelden aan te geven welke ontwikkelingen een onaanvaardbare negatieve impact hebben en derhalve op basis van het voorzorgsbeginsel uitgesloten worden. Indiener benoemt daarbij uitdrukkelijk ontwikkelingen met aantasting van natuurgebieden en zeedijklichaam door bebouwing, geluidtoename, verlichtingstoename en verkeerstoename.
11. Indiener vindt dat initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen verplicht in plaats van vrijblijvend gevraagd moeten worden om bij die ruimtelijke ontwikkeling zorg te dragen voor klimaatadaptie, natuurontwikkeling/natuurbescherming, versterken en beschermen van het landschap en/of de cultuurhistorische kwaliteiten van de bebouwde en onbebouwde omgeving.

Reactie

Ad 1. Indiener onderbouwt deze stelling niet. Daarmee is niet duidelijk waar deze stelling op is gebaseerd.

Ad 2. Indiener maakt inhoudelijk niet duidelijk om welke punten het zou gaan. Derhalve kunnen we hier niet op ingaan.

Ad 3 en 7. Voor wat betreft de begrippen "extensieve recreatie en toerisme" en onder "extensieve dag- en verblijfsrecreatie" wordt het normale Nederlandse taalgebruik gevolgd. De concrete invulling krijgt een plek in het nog op te stellen omgevingsplan.

Ad 4. Het beleid van de gemeente is gericht op de gemeente aantrekkelijk maken voor dag- en verblijfsrecreatie. Borsele heeft als doel het recreatieve product van het Landschapspark Borsele te versterken. We onderkennen daarbij de spanning tussen recreatief gebruik versus gebruik door landbouwvoertuigen van de smalle polderwegen. Maar het is niet aan de gemeente om restricties

op te leggen aan het gebruik van specifieke vervoersmiddelen op de openbare wegen in het buitengebied.

Ad 5, 6 en 8. Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3.

Ad 7. In de visie wordt onderkend dat er spanning kan ontstaan tussen ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme enerzijds en de kernkwaliteiten rust en ruimte anderzijds. Gestreefd wordt naar een evenwichtige balans daarin. Wanneer zich concrete initiatieven voordoen zal altijd de afweging moeten worden gemaakt of door de beoogde ontwikkeling de balans wordt verstoord.

Ad 9. Klimaatverandering brengt ontegenzeggelijk veranderingen met zich mee. Het is nog niet (volledig) inzichtelijk wat de gevolgen zijn. Maar daar waar mogelijk, dient uiteraard rekening te worden gehouden met die gevolgen van klimaatverandering, waaronder zeespiegelstijging en dient bij ruimtelijke ontwikkelingen de waterkerende functie van de Westerschelde te worden gerespecteerd. Wanneer concrete bouwplannen worden ingediend, worden deze op dat moment beoordeeld. Daarbij zullen alle relevante aspecten worden meegenomen en op basis daarvan zal worden beoordeeld of het ingediende initiatief haalbaar en wenselijk is of eventuele aanpassing behoeft. Uiteraard dient hierbij ook te worden voldaan aan dan geldende wet- en regelgeving.

Ad 10. Een omgevingsvisie bevat het strategisch beleid ten aanzien van de fysieke leefomgeving van Borsele. De visie heeft daarmee betrekking op hoofdlijnen. Concrete voorbeelden van ontwikkelingen horen daarmee niet thuis in een omgevingsvisie.

Ad 11. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen. De afweging welke verplichtingen wanneer van toepassing zijn, komt aan de orde wanneer zich een concreet initiatief aandient. Dan wordt afgewogen of een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling passend is binnen en voldoet aan een goede fysieke leefomgeving.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

6. Indiener 6, Dorpsraad Ellewoutsdijk, brief van 19 mei 2023, ontvangen op 23 mei 2023 (D23.625662)

Samenvatting

Indiener wil de mogelijkheden voor woningbouw, met name voor senioren en jonge mensen, openhouden. Indiener verzoekt de gemeente om de mogelijkheden voor nieuwbouw aan de randen van de kern serieus te onderzoeken en niet zonder meer ruimte voor nieuwe ontwikkelingen uit te sluiten.

Reactie

Vooralsnog zien we geen aanleiding om de mogelijkheden voor nieuwbouw aan de randen van de kern te onderzoeken. Maar we begrijpen de zorg van indiener dat er qua woningbouw in Ellewoutsdijk helemaal niets meer mogelijk zou zijn. De tekst wordt daarop aangepast.

Conclusie

De strekking van de tekst in de visie wordt in Hoofdstuk 6.4 aangepast in die zin dat we als gemeente beperkte ruimte zien voor nieuwe ontwikkeling. Het betreft dan vervangende nieuwbouw of zeer kleinschalige woningbouwprojecten, passend binnen de maat en schaal van het dorp.

Verder leidt de zienswijze niet tot aanpassing van de visie.

7. Indiener 7, Cumela, brief van 23 mei 2023, ontvangen op 24 mei 2023 (D23.625807)

Samenvatting

1. Indiener schetst wie hij is en wat zijn belang is bij de omgevingsvisie. Indiener geeft daarbij ook aan waarom hij aangemerkt dient te worden als belanghebbende.
2. Indiener beschrijft daarna de maatschappelijke uitdagingen en verantwoordelijkheden van de cumelabedrijven (zijnde bedrijven die zich onder andere bezig houden met (agrarisch) loonwerk, grondwerkzaamheden, cultuurtechnische werkzaamheden, mestaanwending, infrastructurele projecten, be- en verwerking van meststoffen, compostering en onderhoud van (openbare) groenvoorzieningen, natuurgebieden en oppervlaktewater) en de wijze waarop zij bijdragen aan deze maatschappelijke uitdagingen.
3. Indiener verzoekt het bestaansrecht van zijn lid-bedrijven -in het buitengebied- te erkennen en om qua omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen welke voor de bedrijven relevant zijn inzake de fysieke leefomgeving. Gevraagd wordt om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen alsook uit te kunnen breiden, alsmede om nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.
4. De sector is al volop bezig met een transitie naar meer circulair gebruik van vooral organische reststromen. De transitie naar meer circulariteit vereist meer ruimte voor buitenopslag om reststromen, zoals groenafvalstromen, (tijdelijk) te kunnen bergen.
5. Indiener verzoekt om samen te kijken naar reële mogelijkheden om het buitengebied/grondgebied van de gemeente veiliger, mooier en beter te maken.

Reactie

Ad 1. De omgevingsvisie is een structuurvisie in de zin van artikel 2.1 Wet ruimtelijke ordening. Op de voorbereiding van een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.1 Wro is de Inspraakverordening Borsele van toepassing. Conform de Inspraakverordening wordt inspraak verleend aan ingezetenen en belanghebbenden. De motivering waarom indiener als belanghebbende moet worden aangemerkt is afdoende.

Ad 2. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 3. Mogelijkheden creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen, uit te breiden of nieuw te vestigen is iets wat niet zijn beslag krijgt in een omgevingsvisie, maar in het omgevingsplan. Daarbij is de gemeente gebonden aan de ruimte die de provincie Zeeland biedt in

haar omgevingsvisie en bijbehorende verordening. Het huidige omgevingsplan “Buitengebied Borsele 2018” biedt ruimte aan de ontwikkeling en uitbreiding van bestaande bedrijfslocaties. Voor nieuwvestiging wordt het provinciaal beleid gevolgd.

Ad 4 en 5. De waarde en de rol van de sector wordt door ons onderschreven. We nemen met instemming kennis van de rol die de sector neemt bij veel maatschappelijke uitdagingen. Het is verheugend om te mogen lezen dat de cumelasector haar verantwoordelijkheid neemt op aspecten als de transitie naar circulariteit. Dat sluit goed aan bij de ambities uit onze omgevingsvisie en daarmee is de omgevingsvisie in lijn met de zienswijze. Uiteraard is de gemeente altijd bereid om in gesprek te gaan met indiener.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

8. Indiener 8, Particulier indiener, mail van 24 mei 2023, ontvangen op 24 mei 2023 (D23.625867)

Samenvatting

Indiener heeft vernomen dat brasserie De Landing uitgebreid wordt en dat er een drie-verdiepingen hoog hotel met 32 kamers bovenop de dijk is gepland door camping Scheldeoord. Een dergelijke grote verandering zal het milieu en de natuur op termijn schaden. Omdat er dan nog meer toeristen komen, met nog meer verkeer, verbruik van drinkwater, toename van afvalwater en afval en grotere geluidbelasting. De plaatselijke bevolking heeft ook niets aan een dergelijke uitbreiding, alleen maar minder plaats op het strand en voor de auto.

Reactie

Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 14.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

9. Indiener 9, Particuliere indiener, mail van 25 mei 2023, ontvangen op 25 mei 2023 (D23.625914)

Samenvatting

1. Indiener verzoekt om de zinsneden in de omgevingsvisie, die het mogelijk maken om (verblijfs)recreatie op de zeedijk mogelijk te maken, uit de visie te verwijderen. En daarmee de mogelijkheid tot het uitbreiden/verder ontwikkelen van bebouwing op de zeedijk bij Baarland/Scheldeoord niet mogelijk te maken.
2. Indiener ervaart nu al jaren overlast van Strandbrasserie De Landing en haar bezoekers. Elk jaar wordt het drukker, waardoor verkeers- en geluidsoverlast wordt veroorzaakt. Ook heeft indiener in de vakantieperiodes geluidsoverlast van camping Scheldeoord door

onder andere de activiteiten die elke morgen en avond volgens indiener alle geluidsnormen overschrijden.

3. Volgens indiener valt een uitbreiding aan de zeedijk van 32 kamers en een drie verdiepingen tellende brasserie niet meer onder kleinschalig toerisme.
4. Indiener vermoed dat de beoogde ontwikkeling enkel economische motieven heeft en dat recreanten, natuur- en landschapsbelangen daaraan ondergeschikt zijn. Volgens indiener voegt het niets anders toe aan recreatie in de Zak van Zuid-Beveland dan veel verkeersbewegingen, onrust en ongewenste 24-uurs economie.
5. Indiener voert de volgende argumenten aan tegen bouwen op de Zeedijk en werkt deze uit:
  - Zware belasting voor het gebied door de enorme toename van verkeersbewegingen en alle gevolgen daarvan.
  - Waterveiligheid in relatie tot dijkversterking. De Westerscheldedijk is een primaire waterkering die het gebied moet beschermen tegen hoog water en overstromingen.
  - Natura2000-Westerschelde Saeftinghe. Behoud van natuurlijke en landschappelijke waarden van dit gebied.
  - De beoogde recreatie, horeca en werkfunctie zullen leiden tot een sterke toename van de verkeersdruk, wat de natuur, het toerisme en de veiligheid van de wegen niet ten goede komt.
  - Er is nu al sprake van parkeerdruk/parkeerverlast en een tekort aan parkeerplaatsen en dit zal alleen maar toenemen.
  - Door het toenemende verkeer wordt de verkeerssituatie rondom het recreatiegebied steeds onveiliger, vooral ook omdat er heel hard wordt gereden.
  - Geluidsoverlast/geluidsovertredingen door de verkeer aantrekkende werking van de beoogde ontwikkeling en door de evenementen die er worden gehouden en stankoverlast.
  - Lichtoverlast het hele jaar rond zowel voor het natuurgebied als voor de bewoners van het park door de komst van overnachtingsmogelijkheden op de dijk.
  - Indiener geeft aan dat voor hem persoonlijk de beoogde ontwikkeling negatieve gevolgen zal hebben voor het woon- en recreatiegenot en een negatieve waardedaling van de recreatiewoning met zich mee brengt. De privacy wordt nog meer aangetast en de veiligheid gaat achteruit.
  - Indiener stelt dat door toevoeging van verblijfsrecreatie door de gemeente nog meer publiekterrein van de bewoners van het park, de inwoners van Baarland en de rest van de Zak van Zuid-Beveland ontnomen wordt omdat zij niet meer van de plek kunnen genieten.
  - Indiener stelt dat door bebouwing op de zeedijk zijn uitzicht zal veranderen en hij aankijkt tegen bebouwing waar 24/7 licht en geluid vandaan zal komen.
  - Indiener stelt dat verblijfsrecreatie en of nieuwbouw op de zeedijk geen toegevoegde waarde voor het gebied heeft, ten koste gaat van waterveiligheid en enkele een economisch motief heeft.

Reactie

Ad 1. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3.

Ad 2. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 3. Voor wat betreft de begrippen “extensieve recreatie en toerisme” en onder “extensieve dagen verblijfsrecreatie” wordt het normale Nederlandse taalgebruik gevolgd. De concrete invulling krijgt een plek in het nog op te stellen omgevingsplan.

Ad 4. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 5. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 14.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

10. Indiener 10, Dorpsraad Borssele, mail van 25 mei 2023, ontvangen op 25 mei 2023 (D23.625923)

Samenvatting

1. Indiener geeft aan verbaasd en geschokt te zijn omdat de visie niet overeenkomt met de door haar beoogde wensen en inzichten.
2. Indiener verzoekt de foto bij het ontwikkelperspectief van Borssele te vervangen door een foto van de mooie omgeving van het dorp.
3. Indiener stelt dat het beschermd dorpsgezicht van Borssele in de visie erg wordt benadrukt. Daardoor lijkt het alsof Borssele op slot zit voor nieuwe projecten. En nieuwbouwplannen of de realisatie van nieuwe ondernemingsvestigingen aan de rand van het dorp in de knel komen.
4. Indiener neemt aan dat de passage inzake Central Gate achterhaald is, gelet op de onlangs door de gemeenteraad aangenomen motie. Juist nu er aan ontwikkelingen al zoveel op het dorp afkomt, die qua geluid, verkeersbewegingen en ruimte veel van het dorp vragen, hoopt indiener dat de omgevingsvisie juist de nadruk legt op de Borsselepolder en het Sloebos, de Borsselepolder beschermt en deze een plek geeft in de visie.
5. Indiener vraagt zich af of verzilting wel zo'n groot probleem is. Zij hebben geen informatie of aanwijzingen ontvangen over de merkbare negatieve gevolgen hiervan.
6. Indiener spreekt haar bezorgdheid uit over het verdwijnen van veel voorzieningen uit het dorp, hetgeen een reden temeer is om via deze visie deze zaken de nodige aandacht te geven.

Reactie

Ad 1. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 2. We komen tegemoet aan het verzoek om bij het dorpsprofiel van Borssele een andere foto te plaatsen.

Ad 3. De tekst in het ontwikkelperspectief met betrekking tot ontwikkelingsruimte wordt genuanceerd.

Ad 4. Als gemeente Borsele hebben we een positieve grondhouding ten aanzien van het idee van North Sea Port om te komen tot de ontwikkeling van een Central Gate. Waarbij een Central Gate een centrale verzamelplaats is voor vrachtwagens als toegang tot terminals in het Sloegebied, uitgerust met innovatieve faciliteiten en een veilige rust- en overnachtingsplaats voor vrachtwagenchauffeurs. In het bestuursprogramma 2022-2026 is uitgesproken dat deze ontwikkeling binnen de havencontouren moet plaatsvinden, en dat daarbij voldoende groene buffers moeten worden aangebracht.

Ad 5. In de rand aan de Westerschelde van de gemeente Borsele is sprake van verzilting. Zout water dringt steeds verder landinwaarts. De kaart Freshem Zeeland (<https://kaarten.zeeland.nl/map/freshem#>) geeft een gedetailleerd beeld van het zoutgehalte van het Zeeuwse grondwater. Het dorp Borssele ligt in de donkere/rode zone. In de donkerrode gebieden is het zoutgehalte in de ondergrond hoog. Hoe roder de kleur, hoe hoger het zoutgehalte. De impact van de verzilting wordt teruggezien in het openbaar groen. Met het planten van nieuw groen proberen we hier rekening mee te houden door soorten te planten die beter bestand zijn tegen hogere zoutgehalten.

Ad 6. We herkennen deze zorg en hebben daarvoor aandacht. Op de instandhouding van commerciële voorzieningen hebben wij geen invloed, wel op maatschappelijke voorzieningen. We willen dat de voor onze inwoners nodige maatschappelijke voorzieningen voor al onze inwoners bereikbaar zijn. Daartoe rekenen we dat iedere inwoner van Borsele in zijn eigen dorp op z'n minst toegang moet hebben tot een ontmoetingsplek. Daarnaast moet op een redelijke afstand een sportvoorziening gelegen zijn. Om de toegang tot maatschappelijke voorzieningen te behouden is ingrijpen soms noodzakelijk. Dat betekent niet altijd clusteren, slimme combinaties maken kan ook al helpen. Zeker is dat we in elk dorp een centrale voorziening willen (behouden). We werken dit uit in een kaderplan voorzieningen, waarin we onze koers vast leggen voor onze maatschappelijke voorzieningen.

Conclusie

De zienswijze leidt op de volgende punten tot aanpassing van de visie:

- De foto bij het dorpsprofiel van Borssele wordt vervangen door een andere foto.
- De tekst met betrekking tot ontwikkelingsruimte in Hoofdstuk 6.2, het ontwikkelprofiel van Borssele, wordt genuanceerd.

Verder leidt de zienswijze niet tot aanpassing van de visie.

11. Indiener 11, TenneT, brief van 23 mei 2023, ontvangen op 25 mei 2023 (D23.625954)

Samenvatting

1. Indiener schetst wie hij is en wat zijn kerntaken zijn te weten het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van bestaande en nieuwe ondergrondse en bovengrondse

- hoogspanningsverbindingen. Indiener is verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet en daarmee voor leveringszekerheid van elektriciteit.
2. Indiener verzoekt op een passende wijze rekening te houden met de aanwezigheid van deze vitale infrastructuur binnen de gemeente en eventuele doorwerking naar het omgevingsplan.
  3. Indiener constateert dat de ruimtelijke functie van de hoogspanningsverbindingen en stations in de gemeente Bergen op Zoom niet is doorvertaald op de verbeelding van de omgevingsvisie. Hij verzoekt om een toevoeging van deze functie op de verbeelding alsnog te overwegen.
  4. Indiener constateert dat de komende decennia de energievoorziening in Nederland fors gaat veranderen. Indiener verzoekt om uitbreiding of aanpassing van het hoogspanningsnetwerk naar aanleiding van de energietransitie in de visie te benoemen, om op deze wijze alvast in te spelen op een mogelijk toekomstig ruimtebeslag.
  5. Indiener geeft aan dat veel ontwikkelingen, gebaseerd op de ambities in de visie, van invloed kunnen zijn op een ongestoorde werking van het hoogspanningsnetwerk. Indiener verzoekt om bij voorgenomen ontwikkelingen zo vroeg mogelijk afstemming met hem te hebben, zodat indiener de gemeente tijdig van advies kan voorzien en een afweging kan doen of de beoogde ontwikkelingen wat hem betreft mogelijk zijn en geen afbreuk kunnen doen aan het ongestoord functioneren van de aanwezige hoogspanningsverbindingen.

Reactie

Ad 1. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 2. Om de vitale infrastructuur van TenneT te beschermen, genieten de bestaande hoogspanningslijnen en -stations een planologische bescherming in ons omgevingsplan “Buitengebied Borsele 2018” en in de inpassingsplannen van het Rijk. Wanneer we als gemeente Borsele één gemeentelijk omgevingsplan gaan opstellen, zal deze bescherming in dit kerninstrument worden gecontinueerd.

Ad 3. Geconstateerd wordt dat in de zienswijze gesproken wordt over de gemeente Bergen op Zoom. We gaan er vanuit dat hier de gemeente Borsele wordt bedoeld in plaats van Bergen op Zoom. Het onderhavige document betreft een omgevingsvisie, geen bestemmingsplan. Een verbeelding hoort bij een bestemmingsplan, niet bij een visie. Om een ongestoorde ligging van hoogspanningsverbindingen van TenneT gedurende de hele levensfase van de hoogspanningsverbindingen te garanderen, genieten deze een planologische bescherming in ons omgevingsplan “Buitengebied Borsele 2018” en in de inpassingsplannen van het Rijk. Het heeft derhalve geen meerwaarde om de hoogspanningsverbindingen en -stations op te nemen op het kaartbeeld van de omgevingsvisie.

Ad 4. We zijn bekend met het klimaatakkoord van Parijs, waaruit voortvloeit dat de energievoorziening in Nederland de komende decennia sterk gaat veranderen. In de visie staat reeds benoemd dat de energietransitie beslag legt op een deel van de ruimte van de gemeente Borsele. Het opnemen van het ruimtebeslag waar indiener om verzoekt, is daarmee reeds vermeld in de omgevingsvisie.

Ad 5. Onderschreven wordt het belang van vroegtijdige advisering door indiener daar waar sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op een ongestoorde werking van het hoogspanningsnetwerk. Het is in de praktijk reeds gebruikelijk dat indiener vroegtijdig bij dergelijke ontwikkelingen wordt betrokken. Deze werkwijze zal onder de Omgevingswet worden bestendigd.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

12. Indiener 12, Dorpsraad Baarland, brief van 25 mei 2023, ontvangen op 26 mei 2023 (D23.626040)

Samenvatting

1. Indiener stelt dat naar haar inzicht het plaatsen van lodges/hotelkamers en uitbreiding van de horeca faciliteiten op de dijk bij de Landing in Baarland niets te maken heeft met natuurontwikkeling, versterking van het landschap en/of cultuurhistorische kwaliteiten van het onbebouwd gebied. En daarmee dus niet in overeenstemming is met het uitgangspunt van de gemeente om initiatiefnemers van alle ruimtelijke ontwikkelingen te vragen een bijdrage te leveren aan klimaatadaptatie, natuurontwikkeling, versterking van het landschap en/of de cultuurhistorische kwaliteiten van de bebouwde en onbebouwde omgeving.
2. Indiener stelt dat uitbreiding van de Landing ook niet te rijmen valt met de nadruk die de gemeente legt op het stimuleren van recreatieve ontwikkelingen die passen bij het karakter van de Zak van Zuid-Beveland, zonder dat de gemeente daarbij de unieke landschapswaarden uit het oog verliest.
3. Indiener verwijst naar de tekst zoals deze is opgenomen in zijn opgestelde en aan de gemeente overhandigde "Dorpsvisie 2020": *"De nabij gelegen camping Scheldeoord en Strandbrasserie "De Landing" trekken menig toerist die rust en ruimte zoekt om te recreëren, te fietsen en te wandelen. Met name in het hoogseizoen geeft dit een toename van het wegverkeer. Behoud van rust en ruimte in de toekomst waarbij het landschap met zijn traditionele indeling van akkerlanden en boomgaarden intact blijft is zeer wenselijk. Uitbreiding van toerisme draagt niet bij aan de lokale welvaart en het voorzieningsniveau en is dus niet gewenst. Het huidige toerisme past bij de schaal van de lokale gemeenschap. Uitbreiding van bebouwing op de dijk – grenzend aan Natura 2000 gebied – en toename dan wel expansie van horeca gelegenheden op de dijk passen niet in de toekomstvisie van de ons dorp."*

Reactie

Ad 1. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 5 onder ad 11.

Ad 2. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3.

Ad 3. Van deze verwijzing is kennis genomen.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

13. Indiener 13, Particuliere indiener, mail van 28 mei 2023, ontvangen op 28 mei 2023 (D23.626080)

Samenvatting

1. Indiener geeft aan dat zijn woningen direct aan de zeedijk in het bungalowpark liggen en dat hij grote negatieve gevolgen zal ervaren op zijn woon- recreër- en leefgenot door uitbreiding op de zeedijk in welke vorm dan ook. En ook het Natura2000 Westerschelde Saeftinghe gebied zal nadelige gevolgen van de potentiële uitbreiding ondervinden.
2. Indiener verzoekt om de zinsneden in de omgevingsvisie, die het mogelijk maken om (verblijfs)recreatie op de zeedijk mogelijk te maken, uit de visie te verwijderen. En daarmee de mogelijkheid tot het uitbreiden/verder ontwikkelen van bebouwing op de zeedijk bij Baarland/Scheldeoord niet mogelijk te maken.
3. Indiener verblijft permanent op het bungalowpark en ervaart sinds de komst van de Strandbrasserie overlast daarvan door de enorm toegenomen verkeers- en geluidsoverlast. Ook ervaart indiener toenemende geluidsoverlast door het animatieteam van de camping.
4. Het verbaast indiener dat hij en de andere bewoners van het bungalowpark en inwoners van Borsele niet door de gemeente benaderd worden voor deze visie en men alleen een zienswijze in mag dienen. Zeker omdat de bewoners van het park en uit het dorp Baarland zich al eerder en vaker tegen de ontwikkelingen hebben uitgesproken en zich tegen de plannen hebben verzet.
5. Indiener stelt dat met de beoogde ontwikkeling een 24 -uurs economie het jaarrond wordt gecreëerd op de zeedijk.
6. Indiener voert de volgende argumenten aan waarom de zinsneden in de omgevingsvisie, die het mogelijk maken om (verblijfs)recreatie op de zeedijk mogelijk te maken, uit de visie verwijderd moeten worden en werkt deze uit:
  - De zeedijk is er om alle inwoners te beschermen tegen het water en tegen de zeespiegelstijging als gevolg van de klimaatveranderingen. De omgeving van Baarland is wat dat betreft kwetsbaar omdat de zeedijk niet op sterkte is.
  - De locatie zit midden in een Natura2000 gebied waar met de plannen nog meer onrust voor dieren en vogels wordt gecreëerd en de biodiversiteit nog verder achteruit gaat.
  - De verkeersoverlast in al haar gradaties.
  - Lichtoverlast het hele jaar rond zowel voor de natuur als voor de bewoners van het park.
  - Indiener stelt dat door toevoeging van verblijfsrecreatie publieke ruimte aan de bewoners van Baarland en alle inwoners van Borsele ontnomen wordt.
  - Wat als er nog twee kerncentrales in Borsele bijkomen. Dat betekent volgens indiener nog meer verkeer en mensen in de gemeente. En indiener vraagt zich

af wat dit doet met de natuur, het uitzicht in Borsele, de luchtkwaliteit en de geluidsoverlast in het gebied.

- De balans qua toerisme is in het gebied volgens indiener nu in evenwicht, meer toerisme is ongewenst.

Reactie

Ad 1. Van dit deel van de zienswijze is kennisgenomen, aangezien deze stelling hier niet verder wordt onderbouwd.

Ad 2. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3.

Ad 3. Dit deel van de zienswijze is voor kennisgeving aangenomen, aangezien dit buiten de scope van een omgevingsvisie ligt.

Ad 4. De omgevingsvisie is op basis van een uitgebreid en zorgvuldig participatietraject tot stand gekomen. Participatie heeft op verschillende manieren plaatsgevonden. Zo is in mei en juni 2021 het inwonerspanel geraadpleegd door het uitvoeren van een enquête, hebben in juni 2021 gesprekken plaatsgevonden met 19 stakeholders en hebben op 5 en 11 april 2022 publieksbijeenkomsten plaats gevonden in Heinkenszand en Ovezande. Voor deze publieksbijeenkomsten zijn alle inwoners van de gemeente Borsele uitgenodigd en tijdens deze bijeenkomsten konden de aanwezigen hun input leveren.

Ad 5. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 6. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3 resp. ad 14.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

14. Indiener 14, Gemeente Reimerswaal, brief van 26 mei 2023, ontvangen op 30 mei 2023 (D23.626107)

Samenvatting

Indiener memoreert aan de passage “Energietransitie” waarin we de bijzondere positie van de gemeente Borsele in het landelijke energiesysteem duiden. Indiener stelt dat de lasten van het landelijke energiesysteem echter niet alleen door de gemeente Borsele worden gedragen, maar door een groot gedeelte van Zuid-Beveland en in het bijzonder door gemeente Reimerswaal. Indiener verzoekt derhalve de tekst als volgt aan te passen: “De gemeente vindt dat het Rijk moet investeren in de versterking van de leefkwaliteit **van Zuid-Beveland en Borsele in het bijzonder** vanwege de lasten die de inwoners ondervinden van alle ontwikkelingen op gebied van de grootschalige energietransitie.”

Reactie

We begrijpen de intentie van het verzoek van de gemeente Reimerswaal en staan daar ook achter. Echter de omgevingsvisie Borsele is een gemeentelijke visie, die alleen ons zelf bindt. In een dergelijk document kunnen we geen gemeente overschrijdende uitspraken doen. Dit neemt niet weg dat we de steunbetuiging vanuit Reimerswaal zeer waarderen.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

15. Indiener 15, Particuliere indiener, Mail van 30 mei 2023, ontvangen op 30 mei 2023 (D23.626128)

Samenvatting

1. Indiener geeft aan dat zijn woningen direct aan de zeedijk in het bungalowpark liggen en dat hij grote negatieve gevolgen zal ervaren op zijn woon- recreër- en leefgenot door uitbreiding op de zeedijk in welke vorm dan ook. En ook het Natura2000 Westerschelde Saeftinghe gebied zal nadelige gevolgen van de potentiële uitbreiding ondervinden.
2. Indiener verzoekt om de zinsneden in de omgevingsvisie, die het mogelijk maken om (verblijfs)recreatie op de zeedijk mogelijk te maken, uit de visie te verwijderen. En daarmee de mogelijkheid tot het uitbreiden/verder ontwikkelen van bebouwing op de zeedijk bij Baarland/Scheldeoord niet mogelijk te maken.
3. Indiener verblijft permanent op het bungalowpark en ervaart sinds de komst van de Strandbrasserie overlast daarvan door de enorm toegenomen verkeers- en geluidsoverlast. Ook ervaart indiener toenemende geluidsoverlast door het animatieteam van de camping.
4. Het verbaast indiener dat hij en de andere bewoners van het bungalowpark en inwoners van Borsele niet door de gemeente benadert worden voor deze visie en men alleen een zienswijze in mag dienen. Zeker omdat de bewoners van het park en uit het dorp Baarland zich al eerder en vaker tegen de ontwikkelingen hebben uitgesproken en zich tegen de plannen hebben verzet.
5. Indiener stelt dat met de beoogde ontwikkeling een 24 -uurs economie het jaarrond wordt gecreëerd op de zeedijk.
6. Indiener voert de volgende argumenten aan waarom de zinsneden in de omgevingsvisie, die het mogelijk maken om (verblijfs)recreatie op de zeedijk mogelijk te maken, uit de visie verwijderd moeten worden en werkt deze uit:
  - De uitbreiding op de zeedijk is niet in het belang van indieners gemeenschap.
  - Indiener stelt dat verder bouwen op de zeedijk een aantal milieuproblemen en mogelijke gevolgen voor het milieu met zich mee brengt en zou het landschap kunnen veranderen en gevoelige ecosystemen kunnen aantasten.
  - De bouw van een dergelijk groot project kan volgens indiener leiden tot aanzienlijke geluidsoverlast en tot verkeersproblemen en veiligheidsrisico's.

7. Indiener vraagt om de natuurlijke omgeving te beschermen en ervoor te zorgen dat de behoeften en belangen van de bewoners op de eerste plaats komen.

Reactie

Ad 1. Van dit deel van de zienswijze is kennisgenomen, aangezien deze stelling hier niet verder wordt onderbouwd.

Ad 2. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3.

Ad 3. Korthedshalve wordt hier verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 13 ad 3.

Ad 4. Korthedshalve wordt hier verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 13 ad 4.

Ad 5. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 6. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3 resp. ad 14.

Ad 7. De visie verzet zich niet tegen de wens van indiener om de natuurlijke omgeving te beschermen. Wanneer een concreet project wordt ingediend, wordt deze op dat moment beoordeeld. Daarbij zullen alle relevante aspecten worden meegenomen en op basis daarvan zal worden beoordeeld of het ingediende initiatief haalbaar en wenselijk is of eventuele aanpassing behoeft. Uiteraard dient hierbij te worden voldaan aan dan geldende wet- en regelgeving.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

16. Indiener 16, Particuliere indiener, Mail van 30 mei 2023, ontvangen op 30 mei 2023 (D23.626145)

Samenvatting

1. Indiener geeft aan dat zijn woningen direct aan de zeedijk in het bungalowpark liggen en dat hij grote negatieve gevolgen zal ervaren op zijn woon- recreër- en leefgenot door uitbreiding op de zeedijk in welke vorm dan ook. En ook het Natura2000 Westerschelde Saeftinghe gebied zal nadelige gevolgen van de potentiële uitbreiding ondervinden.
2. Indiener verzoekt om de zinsneden in de omgevingsvisie, die het mogelijk maken om (verblijfs)recreatie op de zeedijk mogelijk te maken, uit de visie te verwijderen. En daarmee de mogelijkheid tot het uitbreiden/verder ontwikkelen van bebouwing op de zeedijk bij Baarland/Scheldeoord niet mogelijk te maken.
3. Indiener is al sinds de start van het bungalowpark woonachtig op het bungalowpark en ervaart sinds de komst van de Strandbrasserie overlast door het toenemen van het verkeer

en daarmee de geluidsoverlast. Ook ervaart indiener toenemende geluidsoverlast door het geluid van de camping (onder andere het animatieteam).

4. Het verbaast indiener dat hij en de andere bewoners van het bungalowpark en inwoners van Baarland niet door de gemeente benadert worden voor deze visie en men alleen een zienswijze in mag dienen. Zeker omdat de bewoners van het park en uit het dorp Baarland zich al eerder en vaker tegen de ontwikkelingen hebben uitgesproken.
5. Indiener stelt dat met de beoogde ontwikkeling een 24 -uurs economie het jaarrond wordt gecreëerd op de zeedijk.
6. Indiener voert de volgende argumenten aan waarom de zinsneden in de omgevingsvisie, die het mogelijk maken om (verblijfs)recreatie op de zeedijk mogelijk te maken, uit de visie verwijderd moeten worden en waarom bouwen op de zeedijk niet geschikt is:
  - De zeedijk is er om alle inwoners te beschermen tegen het water en tegen de zeespiegelstijging als gevolg van de klimaatveranderingen. De omgeving van Baarland is wat dat betreft kwetsbaar omdat de zeedijk niet op sterkte is.
  - Inwoners van Nederland zijn niet verzekerd voor overstromingen. Indiener houdt de gemeente aansprakelijk voor alle materiële en immateriële schade voor de gevolgen van een overstroming die veroorzaakt zou kunnen worden door bebouwing toe te staan.
  - Indiener stelt dat er met de uitbreiding zeker 60.000 verkeersbewegingen bij komen. Dit leidt tot parkeeroverlast want er is nu al onvoldoende parkeergelegenheid. En tot verkeersonveiligheid omdat er te hard wordt gereden en er veel wordt gefietst op een weg waar ook al het vrachtverkeer van CROP en toeristenverkeer rijdt. Daarnaast geven alle diverse voertuigen veel geluidsoverlast. En kan men het gebied niet snel genoeg ontvluchten als er zich calamiteiten voordoen.
  - Het bungalowpark grenst aan twee Natura2000 gebieden. Deze gebieden zijn volgens indiener belangrijk voor vogels en natuur. En moeten gepaard gaan met rust en stilte. Door nog meer mensen en verkeersbewegingen in en door een Natura2000 gebied toe te staan wordt naar de mening van indiener het voortbestaan van diverse soorten bedreigd.
  - Indiener stelt dat de gemeente verder gaat bouwen en inzetten op nog 2 kerncentrales in het gebied. Dit veroorzaakt voor de Zuid-Bevelandse omgeving extreem veel verkeersbewegingen, meer mensen die komen werken, aanvoer van goederen en dus vervuiling van lucht en meer geluid.
  - Door bebouwing op de Zeedijk toe te staan wordt er openbare ruimte afgenomen van de inwoners en de recreanten uit dit gebied.
  - Bebouwing op de dijk komt boven de dijk uit, waardoor dit zichtbaar is vanuit de woningen in het bungalowpark en voor inwoners van Baarland en Oudelande. De gebouwen zorgen het hele jaar voor lichtoverlast.
  - De gemeente wil nog meer verblijfsrecreatie toevoegen, 32 kamers met een drie verdiepingen tellende strandbrasserie voor evenementen en partijen. Dit veroorzaakt nog meer geluidsoverlast en overschrijding van geluidsnormen. Indiener is van mening dat hij geen overlast hoeft te accepteren van zijn burens.
  - Alle ontwikkelingen hebben een negatieve uitwerking op het leefklimaat van indiener en gevolgen voor de sociale veiligheid in het gebied.

- Door dit deel van de dijk vol te zetten met lodges en hoogbouw strandbrasserie onttrekt de gemeente publieke openbare ruimte van inwoners. Door de bebouwing gaan de landschappelijke waarden van de Zak van Zuid-Beveland verloren en vermindert het panoramisch uitzicht op de Westerschelde.
7. Indiener verzoekt om duidelijk in de omgevingsvisie aan te geven dat de gemeente Borsele voor kleinschalige recreatiemogelijkheden gaat en niet voor verder uitbouwen van grootschalige recreatiegebieden zoals dat van camping Scheldeoord.

Reactie

Ad 1 tot en met ad 5. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 13 onder ad 1 tot en met ad 5.

Ad 6. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 3 resp. ad 14.

Ad 7. In de visie wordt onderkend dat er spanning kan ontstaan tussen ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme enerzijds en de kernkwaliteiten rust en ruimte anderzijds. Gestreefd wordt naar een evenwichtige balans daarin. Wanneer zich concrete initiatieven voordoen zal altijd de afweging moeten worden gemaakt of door de beoogde ontwikkeling de balans wordt verstoord.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

17. Indiener 17, Provincie Zeeland, mail van 31 mei 2023, ontvangen op 31 mei 2023 (D23.626180)

Samenvatting

Indiener constateert dat onder het kopje “Hoe houden we Borsele mooi” geen informatie over wonen in het buitengebied is opgenomen. Uit deze constatering wordt door indiener de conclusie getrokken dat er geen ruimte wordt gegeven voor wonen in het buitengebied, behalve voor arbeidsmigranten en voor uitbreiding van bestaande kernen conform de behoefte. Dat sluit volgens indiener aan bij de provinciale verordening en provinciaal beleid.

Reactie

De conclusie van indiener dat er geen ruimte wordt gegeven voor wonen in het buitengebied, behalve voor arbeidsmigranten en voor uitbreiding van bestaande kernen conform de behoefte is ons inziens iets te kort door de bocht. De gemeente Borsele maakt ook gebruik van de provinciale ruimte-voor-ruimte-regeling. Deze regeling is opgenomen in het Omgevingsplan “Buitengebied Borsele 2018”. De ruimte-voor-ruimte-regeling maakt het mogelijk om onder voorwaarden in het buitengebied een functie wonen toe te voegen en daarbij per te saneren bebouwing op een suggestievlak/bouwblok maximaal drie nieuwe woningen te bouwen.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

18. Indiener 18, Particuliere indiener, Brief van 30 mei 2023, ontvangen op 31 mei 2023 (D23.626219)

Samenvatting

1. Indiener geeft aan dat hij eigenaar is van een recreatiewoning op het bungalowpark Scheldeoord en dat hij zich op de volgende punten en argumenten niet wil verenigen met de zienswijze die de Belangenvereniging Huiseigenaren Bungalowpark Scheldeoord heeft ingediend:
  - a. Indiener is van mening dat er geen sprake is van overlast van Strandbrasserie De Landing door haar bezoekers en ook niet van geluidsoverlast van de camping door overschrijding van de geluidsnormen.
  - b. Volgens indiener klopt het niet dat er 60.000 extra verkeersbewegingen zouden komen door de ontwikkeling. Dit getal is veel te hoog.
  - c. Er zijn maar enkelen in het bungalowpark die zich storen aan parkeeroverlast onderaan de dijk, maar mensen uit de regio (dorp Baarland) gaan ook wandelen langs het water of over het strandje.
  - d. Een combinatie van camping, strandbrasserie en bungalowpark levert een mooie recreatieomgeving op, waar publiek bij hoort, maar er is volgens indiener geen sprake van ernstige geluidsoverlast.
  - e. Volgens indiener hebben de tot nu toe gecreëerde activiteiten een meerwaarde voor het bungalowpark en hij wil dit graag zo houden. Indiener ervaart dit niet als negatief.
2. Voor het overige sluit indiener zich wel aan bij de zienswijze van het bungalowpark, dus geen hoogbouw achter de dijk. Maar vernieuwing van de Landing is voor indiener geen probleem.

Reactie

Ad 1. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen. Wij begrijpen dat er verschillende meningen zijn met betrekking tot de activiteiten van camping Scheldeoord en Strandbrasserie De Landing.

Ad 2. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 14.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

19. Indiener 19, Particuliere indiener, mail van 31 mei 2023, ontvangen op 31 mei 2023 (D23.626262)

Samenvatting

Indiener is het uitdrukkelijk niet eens met de voorgenomen wijziging van het ontwikkelingsplan in het Scheldeoord gebied. Een dergelijke bebouwing zou een onherstelbare ingreep in het landschap betekenen en een precedent scheppen dat leidt tot meer verzoeken om woningen op de dijk te mogen bouwen.

Reactie

Kortheidshalve wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van indiener 22 onder ad 14.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

20. Indiener 20, Stichting Behoud de Zak van Zuid-Beveland, mail van 31 mei 2023, ontvangen op 31 mei 2023 (D23.626267) en aangevuld per mail van 5 juni 2023, ontvangen op 5 juni 2023 (D23.626527)

Samenvatting

1. Indiener houdt een korte beschouwing over de status van de omgevingsvisie, zijnde één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet. In de omgevingsvisie geeft het gemeentebestuur aan hoe hij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen en schetst daarmee het juridisch kader voor de gewenste ontwikkelingen.
2. Indiener stelt dat de digitale vorm van de omgevingsvisie niet uitnodigend is om te lezen en te reflecteren. Dit terwijl een omgevingsvisie de leidraad is voor de komende 10-20 jaar en veel beleid daarop is of nog wordt gebaseerd. Ook is de digitale instructie hoe de website te raadplegen voor indiener niet duidelijk genoeg.
3. Indiener stelt dat door het bureau Antea een beknopte versie van een omgevingsvisie wordt neergelegd, waarin weliswaar de resultaten uit consultatie/inspraak/participatie van stakeholders en publiek is meegenomen maar waarin de inbreng van de beleidsmakers voor indiener niet zichtbaar is.
4. Indiener kan zich vinden in de algemene beschrijving van het landelijk gebied en haar authentieke dorpen. Maar indiener vindt de beschrijving van de actuele milieuthema's te luchthartig en mist de PFAS-problematiek en de enorme CO2-emissie in het Sloegebied.
5. Indiener constateert dat de "Staat van Borsele" als bijlage bij de visie ontbreekt.
6. Indiener vraagt zich af of de milieuthema's niet meer behoren bij de beschrijving van het economisch karakter.
7. Indiener geeft aan dat de visie lijkt te zijn achterhaald door de actuele ontwikkelingen zoals energietransitie met wind en zon, PFAS, verlenging bedrijfsduur kerncentrale 1 en mogelijke bouw van 2 nieuwe grote kerncentrales.

8. Indiener plaatst ook kanttekeningen bij het overzicht van het ontwikkelingsperspectief van de dorpen. Met name de aantasting en dreiging van het economisch belang van de punten genoemd onder 7 blijft daarin naar haar mening onderbelicht.
9. Indiener mist in de beschrijving van de kernkwaliteiten de negatieve aspecten van milieuthema's en de positieve bijdrage van natuur, biodiversiteit en de gezondheidsaspecten van groen aan de fysieke leefomgeving.
10. Indiener spoort de gemeente aan om in de opsomming van ontwikkelingen ook nut en noodzaak daarvan te beoordelen en aan de hand daarvan heldere keuzes te maken.
11. Indiener vraagt het belang van cultuur (meer expliciet) te ondersteunen in de visie, aangezien dit een belangrijke motor is voor de gemeenschapszin.
12. Indiener is van mening dat er geen ambities en kracht afspatten van de beschreven koers. Zij begrijpt de in haar ogen voorzichtige en vage formuleringen van beleidsvoornemens wel maar spoort de gemeente daarom aan om de visie op korte termijn te verwerken in het omgevingsplan en de te nemen maatregelen, om op die manier meerwaarde te creëren voor de opgaven en koers.
13. Indiener verzoekt in het kader van de energietransitie om als uitgangspunt te hanteren dat energie wordt opgewekt of aanlandt daar waar de energie nodig is en gebruikt wordt.
14. Indiener wijst de buitendijkse plannen bij de Landing bij Baarland af.
15. Indiener wil graag dat in de visie wordt opgeschreven dat een Central Gate of nieuw bedrijventerrein buiten de bestaande grens van het bestemmingsplan Sloe niet wordt toegestaan.
16. Indiener vermoedt dat de beschrijving van het Hof ter Nisse aan de Dorpsstraat in Heinkenszand een misverstand is.
17. Indiener wil dat er oplossingen worden gezocht voor alle dorpen met overlast van vrachtverkeer en/of landbouwverkeer. Bedrijven op de goede plek kan daarbij volgens indiener veel overlast en problemen met vrachtverkeer voorkomen.
18. Indiener vraagt speciale aandacht voor de westrand van de gemeente in relatie tot de grootschalige energietransitie. Zij rekent het bewaken en bewaren van de groene grens tussen het industriegebied het Sloe en het omliggende waardevolle agrarische en natuurlijke leefgebied van de dorpen tot haar kerntaak. Zij doet een aantal suggesties die de leefkwaliteit van de Sloerand en het haven- en industrieterrein Sloe in haar optiek kunnen beschermen.

Reactie

Ad 1. Van dit deel van de zienswijze wordt kennis genomen.

Ad 2. Er is bewust voor gekozen om de omgevingsvisie met behulp van een website ontsluiten, zodat deze goed vindbaar is via zoekmachines en makkelijk doorzocht kan worden. Bij het maken van de omgevingsvisie is verder de keuze gemaakt om iedere pagina op de website te beginnen met een samenvatting van de inhoud van die pagina. Op basis van die samenvatting kan de lezer beoordelen of de pagina de voor hem of haar relevante informatie bevat en verder wil lezen of niet. Op de website wordt onder het kopje 'Hoe werkt de website?' een aantal tips gegeven om wegwijs te worden op de website en in de omgevingsvisie. Ons inziens is deze digitale instructie voldoende. Indien gewenst zijn we bereid één en ander mondeling uit te leggen. Overigens hebben we ook positieve reacties op en complimenten over de vormgeving en leesbaarheid ontvangen.

Ad 3. De omgevingsvisie is een visie van de gemeenteraad. Het college is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de visie en is bij het tot stand komen daarvan ondersteund door medewerkers van Antea Group. De visie is dus nadrukkelijk geen visie van Antea Group. De visie is in nauw overleg tussen Antea Group en beleidsmedewerkers uit de ambtelijke organisatie geschreven. Daarnaast is een groot aantal stakeholders uitgenodigd hun input te geven en zijn gesprekken gevoerd. De uitkomsten hiervan zijn als bijlage bij de visie gevoegd.

Ad 4. Emissies, ook van CO₂, zijn gebonden aan milieuvergunningen. Die worden verleend en actueel gehouden door de Regionale Uitvoering Dienst Zeeland (RUD) en DCMR Milieudienst Rijnmond. Vergunningverlening vindt in principe plaats naar de stand van de techniek. Het terugdringen van CO₂ is niet specifiek in gemeentelijk beleid vastgelegd.

De Bodemkwaliteitskaart PFAS Bevelanden en Tholen is geldig totdat de geactualiseerde Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart 2023 in werking treedt. In deze nota zijn beleidskeuzes meegenomen.

Ad 5. Deze constatering is juist. De “Staat van Borsele” zal alsnog als bijlage bij de omgevingsvisie worden gevoegd.

Ad 6, 8 en 9. In de omgevingsvisie wordt een beschrijving gegeven van de huidige situatie en kijken we van daaruit hoe we in de toekomst met opgaven moeten omgaan, om in elk geval de huidige kernkwaliteiten te behouden en daar waar mogelijk te versterken. We bieden geen concrete antwoorden, maar geven richting. De omgevingsvisie biedt de koers op hoofdlijnen, die via onder andere omgevingsprogramma's en het omgevingsplan nader uitgewerkt zal worden.

Ad 7. Korthedshalve wordt verwezen naar de beantwoording onder ad 18.

Ad 10. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 11. We onderschrijven het belang van cultuur en komen tegemoet aan het verzoek dit in de visie meer te ondersteunen.

Ad 12. De procedure en planning inzake de omgevingsvisie is zodanig ingericht dat deze nog in 2023 wordt vastgesteld. De omgevingsvisie is de onderlegger voor het vervolgens op te stellen omgevingsplan. Op dit moment vinden ambtelijk al voorbereidingen plaats om de komende jaren een gemeentelijk omgevingsplan op te stellen. Op basis van de overgangstermijnen in de Omgevingswet dient op 1 januari 2032 dit gemeentelijk omgevingsplan door de gemeenteraad te zijn vastgesteld.

Ad 13. In de huidige situatie wordt door de bestaande kerncentrale in het Sloegebied en de Sloecentrale energie opgewekt die niet alleen in Borsele/Zeeland wordt gedistribueerd maar in heel Nederland. De energietransitie brengt hier geen verandering in. Zowel de bewoners als de bedrijven in Nederland moeten in de toekomst van energie worden voorzien op basis van stroom en waterstof. Het gebruik van gas wordt uitgefaseerd. Om voldoende duurzame energie te kunnen leveren worden allerlei projecten gestart, zoals Windenergie op Zee. Deze gebieden liggen voor de kust van heel Nederland en de energie wordt op diverse plekken langs de kust aan land gebracht, dus niet alleen voor de Zeeuwse kust via Borsels grondgebied. Op grond van artikel 83 van de Elektriciteitswet mogen provincie en gemeente ook geen regels stellen over de opwek, het transport en de levering van elektriciteit. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat uit een eigen verkenning van de industrie in het Sloegebied is gebleken dat na 2030 een tekort aan

elektriciteit in het Sloegebied wordt voorzien. Dit zou kunnen betekenen dat een groot deel van de opgewekte energie wel binnen Zeeland blijft.

Ad 14. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 15. Als gemeente Borsele hebben we een positieve grondhouding ten aanzien van het idee van North Sea Port om te komen tot de ontwikkeling van een Central Gate. Waarbij een Central Gate een centrale verzamelplaats is voor vrachtwagens als toegang tot terminals in het Sloegebied, uitgerust met innovatieve faciliteiten en een veilige rust- en overnachtingsplaats voor vrachtwagenchauffeurs. In het bestuursprogramma 2022-2026 is uitgesproken dat deze ontwikkeling binnen de havencontouren moet plaatsvinden, en dat daarbij voldoende groene buffers moeten worden aangebracht.

Ad 16. Dit vermoeden is juist. De tekst zal worden geschrapt.

Ad 17. We realiseren ons dat de aanwezigheid van bedrijven in/bij dorpskernen problemen kan geven in de verkeersafwikkeling. Derhalve hanteren we de beleidslijn dat nieuwe (niet-agrarische) bedrijven zich dienen te vestigen op een bedrijventerrein.

Ad 18. De grootschalige energietransitie betreft weliswaar zaken die op ons afkomen, maar die niet binnen de invloedssfeer van de gemeente liggen. Het gaat om besluiten op rijksniveau en deze vallen daarmee buiten de scope van de visie. Wel delen we als gemeente Borsele de zorg van indiener over de leefkwaliteit van de Sloerand. Vanuit dit perspectief hebben we de Borselse Voorwaarden Groep ingesteld, waarin de door indiener genoemde zaken aandacht hebben. Ook dringt de gemeente bij de rijksoverheid aan op een integrale benadering, goede verdeling van lusten en lasten en een substantiële versterking van de lokale leefkwaliteit. Daarnaast gaat het om een aantal punten waarover nog geen besluiten zijn genomen en/of niet inzichtelijk is hoe deze zich verder gaan ontwikkelen. We streven naar het ontwikkelen van een nieuwe visie op de Sloerand waarbij we het Sloerandbeleid en Groenproject 't Sloe willen herzien en borgen binnen het plan dat wordt ontwikkeld voor de versterking van de leefkwaliteit in Borsele. Dit juist met het oog op alle ontwikkelingen in het kader van de grootschalige energietransitie. Hierbij kijken we naar goede voorbeelden zoals de reeds ontwikkelde koppelingsgebieden aan de Vlaamse kant van het North Sea Port District.

Conclusie

De zienswijze leidt op de volgende punten tot aanpassing van de visie:

- De “Staat van Borsele” wordt als bijlage bij de omgevingsvisie toegevoegd;
- Aan de tekst in H 5.1 van de visie wordt het volgende toegevoegd: “Daarnaast onderstrepen wij het belang van en bieden wij ruimte aan culturele uitingen, activiteiten en voorzieningen in alle facetten van de Borselse samenleving, van evenementen tot feesten, theater, musea etc. Wij zien dit als een belangrijke motor voor de gemeenschapszin. Het maakt onze dorpen tot een gemeenschap in plaats van een verzameling huizen.”
- In H 3.1 en 6.8 wordt de tekst inzake Hof ter Nisse aan de Dorpsstraat in Heinkensand geschrapt;

Verder leidt de zienswijze niet tot aanpassing van de visie.

21. Indiener 21, Waterschap Scheldestromen, mail van 25 mei 2023, ontvangen op 25 mei 2023 (D23.625981)

Samenvatting

1. Indiener stelt dat de visie tekstueel is opgebouwd. Hij adviseert het kaartmateriaal in de visie uit te breiden met ontwikkelrichtingen om op die manier ook beeldend inzichtelijk te maken welke (omgevings)waarden van belang zijn en waar ontwikkelruimte is.
2. Indiener doet de suggestie om aan de tekst inzake de koers “Hoe maken we samen Borsele klimaatbestendig en duurzaam?” toe te voegen dat gestreefd wordt naar een ruimtelijke ordening/inrichting die is gebaseerd op de uitgangspunten van meerlaagse veiligheid en op het beginsel van water en bodem sturend.
3. Indiener constateert dat bij de koers “Hoe zetten we Borsele economisch en recreatief op de kaart?” wordt aangegeven dat de gemeente in de hotspots Hoedekenskerke, Scheldeoord/De Landing en fort Ellewoutsdijk -in relatie met het beleefbaar maken van de Westerschelde- gericht verblijfsrecreatie wil ontwikkelen. En dat in het ontwikkelperspectief voor Baarland gesteld wordt dat er kansen liggen voor de ontwikkeling van kwaliteitstoerisme rondom De Landing door het versterken van de (verblijfs)recreatieve mogelijkheden. Indiener tekent hierbij aan dat de waterkerende functie van de Westerscheldebijk gerespecteerd moet worden en dat indiener geen medewerking verleent aan het toestaan van verblijfsrecreatie op en aan de buitenzijde van de waterkering bij De Landing. Nieuwe bebouwing op de dijk past volgens indiener niet binnen de kamerbrief Water en Bodem sturend.
4. Het Stedelijk waterbeheer als zodanig verdient volgens indiener een apart thema of onderdeel in de omgevingsvisie van Borsele. Geadviseerd wordt om stedelijk waterbeheer expliciet te adresseren in de visie.
5. Indiener stelt dat bij uitwerking van de visie onderzoek nodig is naar de verkeersafwikkeling, ontsluiting en veiligheid.
6. Indiener constateert dat in de visie wordt ingegaan op kernen waar in-/uitbreiding van woningbouw mogelijk is, waar ontwikkelingen plaats kunnen vinden en wordt gesproken over problematiek met vracht- en landbouwverkeer. Deze onderwerpen hebben een directe of indirecte relatie met waterschapswegen en kunnen leiden tot een toename van verkeersbewegingen op deze waterschapswegen. Indiener geeft aan het belangrijk te vinden dat vroegtijdig overleg plaatsvindt om problemen op het gebied van verkeersafwikkeling en -veiligheid te voorkomen en afspraken te maken.
7. Indiener stelt dat in de visie de verkeersproblematiek op de wegen rondom 's-Heerenhoek ontbreekt. Indiener geeft aan de gemeente te willen helpen bij het oplossen van verkeersproblemen die raken aan de wegen die in beheer zijn bij het waterschap.

Reactie

Ad 1. Gelet op het feit dat een omgevingsvisie meer is dan alleen een ruimtelijke visie, werken we niet met kaarten maar met kaders.

Ad 2. Ons inziens hebben we in de teksten afdoende aandacht gegeven aan waterveiligheid.

Ad 3. We nemen kennis van het standpunt van indiener. We blijven voorstander van het op een beperkt aantal plaatsen langs de Westerschelde beleefbaar maken van die Westerschelde. Uiteraard dient hierbij de waterkerende functie van de Westerschelde te worden gerespecteerd, dient er rekening te worden gehouden met de gevolgen van klimaatverandering, zoals zeespiegelstijging en dient daar waar nodig voldoende ruimte te worden gereserveerd voor eventuele toekomstige dijk- en kustversterking. Deze ontwikkelingen hoeven elkaar ons inziens echter niet te bijten.

Ad 4. We erkennen dat aandacht besteed dient te worden aan het Stedelijk waterbeheer en de gemeentelijke watertaken (vuilwater, grondwater en regenwater) op grond van artikel 2.16 van de Omgevingswet. Daartoe verwijzen wij naar het Gemeentelijk Waterplan en het Gemeentelijk rioleringsplan. Deze plannen zijn te gedetailleerd om in de visie op te nemen. Inhoudelijk wordt in de genoemde plannen ingegaan op wateroverlast, waterkwaliteit, droogte, zoet water, water- en bodemsturend, de waterbank etc.

Ad 5. Indiener wijst hier op een uitvoeringsaspect. Een dergelijk aspect heeft geen plaats in een omgevingsvisie.

Ad 6. We onderschrijven de constatering van indiener. Bij alle verkeerskundige ontwikkelingen hebben wij afstemming met de overige wegbeheerders zoals het waterschap en de provincie. Dit is voor ons vanzelfsprekend.

Ad 7. De knelpunten rondom 's-Heerenhoek zijn bij ons bekend en staan beschreven in de 'Gebiedsgerichte aanpak Borsele west'. We waarderen het aanbod van indiener te willen helpen bij het oplossen van verkeersproblemen die raken aan de wegen die in beheer zijn bij het waterschap en zullen, wanneer nodig, van dit aanbod gebruik maken.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.

22. Indiener 22, Belangenvereniging Huiseigenaren Bungalowpark Scheldeoord Mail van 11 juni 2023, ontvangen op 11 juni 2023 (D23.626909)

Samenvatting

1. Het Bungalowpark grenst direct aan de Zeedijk en indiener stelt dat de huiseigenaren grote negatieve gevolgen zullen ervaren op hun woon- recreër en leefgenot door een uitbreiding op de Zeedijk in welke vorm dan ook.
2. Indiener stelt dat het Natura2000 Westerschelde Saefthinge gebied direct grenzend aan de Zeedijk, nadelige gevolgen van de potentiële uitbreiding zal ondervinden.
3. Indiener verzoekt de tekstfragmenten die (verblijfs)recreatie op de Zeedijk mogelijk maken te verwijderen uit de ontwerp-omgevingsvisie. En daarmee de mogelijkheid tot het uitbreiden / verder ontwikkelen van bebouwing op de Zeedijk niet mogelijk te maken.
4. Indiener geeft aan dat de Strandbrasserie De Landing al jaren op de Zeedijk staat en dat zij al meerdere malen kenbaar heeft gemaakt ernstige overlast van de strandbrasserie en haar bezoekers te ondervinden.

5. Indiener stelt dat het ieder jaar drukker wordt en de strandbrasserie veel verkeer en bezoekers aantrekt, die verkeers- en geluidsoverlast veroorzaken.
6. Indiener stelt dat de bewoners in de vakantieperiodes geluidsoverlast hebben van camping Scheldeoord zoals door de activiteiten die iedere morgen en avond de geluidsnormen overschrijden en dat de geluidsoverlast dus van diverse kanten komt. Indiener is van mening dat op deze geluidsnormen strakker gehandhaafd zou moeten worden.
7. Indiener geeft aan tegen een eventuele overdracht van de Landingsweg aan de ondernemer van Camping Scheldeoord of welke andere ondernemer dan ook te zijn. Indiener stelt dat een dergelijke overdracht een nadelige uitwerking voor de parkbewoners heeft doordat er onder andere nog meer verkeer en parkeren wordt gecreëerd op de Zeedijk langs en voor hun woningen, hun infrastructuur ligt onder deze weg en het is de snelste route voor de veiligheidsdiensten naar hun woningen.
8. Indiener geeft aan dat, mocht de gemeente de Landingsweg toch verkopen, zij deze ook aangeboden willen krijgen.
9. Indiener geeft aan in gesprek te willen met de gemeente over de ontwikkelingen in hun leefomgeving.
10. Indiener geeft aan de afgelopen vijf jaar regelmatig richting vele partijen, zoals ZMF en BZZB, de politieke fracties en via de werkgroepen van B2030 aangegeven te hebben het niet eens te zijn met de voorgenomen plannen van de heer Northolt, te weten het bouwen van een hotel met 32 kamers en het vergroten van de Brasserie tot drie verdiepingen.
11. Indiener stelt dat zonder enige betrokkenheid of informatieverstrekking in de omgevingsvisie door de gemeente Borsele ingrijpende veranderingen in het woon-leef- en recreatieomgeving mogelijk worden gemaakt. Dit terwijl de gemeente op de hoogte is van het standpunt van indiener: niet bouwen op de Zeedijk en dus geen uitbreiding van de Strandbrasserie met verblijfsfuncties zoals lodges/hotel functie of in welke vorm dan ook.
12. Indiener geeft aan dat in de raadsvergadering van 9 juni 2022 door D66 is aangegeven dat in de visie de mogelijkheid van bouwen op de Zeedijk bij Baarland niet meer opgenomen dient te worden. Vanuit LPB wordt aangevuld dat vanuit de keur van het waterschap bouwen op de dijk beperkt mogelijk is. Voorstel was om dit onderwerp terug te laten komen tijdens de raadsvergadering van 8 december 2022. Dit is echter niet gebeurd. In de visie wordt de uitbreiding aan de Zeedijk wel genoemd. Er wordt in de raadsstukken wel gesproken over kleinschalig toerisme in de gemeente. Maar volgens indiener is camping Scheldeoord qua capaciteit geen kleinschalige camping meer en met nog meer uitbreidingen voldoet dit volgens indiener niet meer aan de uitgangspunten in de ontwerp omgevingsvisie van Kleinschaligheid, Rust en Ruimte.
13. Indiener vermoedt dat de beoogde ontwikkeling enkel economische motieven heeft met name voor de ondernemer en dat inwoners, recreanten, natuur- en landschapsbelangen daaraan ondergeschikt zijn. Volgens indiener voegt het niets anders toe aan recreatie in de Zak van Zuid-Beveland dan veel verkeersbewegingen, onrust en ongewenste 24-uurs economie.
14. Indiener wijst nogmaals op de nadelige effecten die een uitbreiding van de bebouwing op de Zeedijk heeft op de leefomgeving. De volgende argumenten tegen bouwen op de Zeedijk worden gegeven en uitgewerkt:
  - Zware belasting voor het gebied door de enorme toename van verkeersbewegingen.

- Waterveiligheid in relatie tot dijkversterking. De Westerscheldedijk is een primaire waterkering die het gebied moet beschermen tegen wateroverlast nu en in de toekomst. Daar past de beoogde ontwikkeling niet bij.
  - Natura2000-Westerschelde Saefthinge. Verdere bebouwing met recreatie-objecten in en pal naast een Natura2000-gebied leidt tot verdere versnippering van natuurgebieden en kan directe gevolgen hebben voor de kwaliteit voor de natuur en voor het leefgebied en voortbestaan van beschermde planten- en diersoorten.
  - De beoogde recreatie, horeca en werkfunctie zullen leiden tot een sterke toename van het verkeer het jaarrond.
  - Er is nu al sprake van parkeerdruk/parkeeroverlast en deze zal alleen maar toenemen.
  - Door het toenemende verkeer wordt de verkeerssituatie rondom het recreatiegebied steeds onveiliger.
  - Geluidsoverlast door de verkeer aantrekkende werking van de beoogde ontwikkeling en door de evenementen die er worden gehouden.
  - Lichtoverlast het hele jaar rond door de komst van overnachtingsmogelijkheden op de dijk.
  - De bewoners van het bungalowpark worden negatief belast door nog meer activiteiten en bezoekers op de Zeedijk.
  - Het uitzicht vanaf het park en op de dijk wordt belemmerd door de beoogde hoogbouw die boven de dijk uitkomt.
  - Volgens indiener voegt de gemeente twee kerncentrales toe. Dit heeft consequenties, zoals extra verkeersbewegingen, waar de infrastructuur niet op berekend is, de opgewekte energie moet worden getransporteerd, wat landschapsvervuiling betekent en de gevaren van kernenergie.
15. Indiener geeft aan dat eigenaren ook betrokken willen worden bij de komst van de kerncentrales en daarover volledig worden geïnformeerd en meepraten.
16. Indiener verzoekt om duidelijk in de visie aan te geven dat de gemeente voor kleinschalige recreatiemogelijkheden gaat en niet voor verder uitbouwen van grootschalige recreatiegebieden zoals dat van Camping Scheldeoord en om heldere definities te formuleren wat klein- en grootschalige recreatie is, wat wordt verstaan onder extensieve recreatie etc.

Reactie

Ad 1. Aangezien in dit deel van de zienswijze de stelling inhoudelijk niet wordt onderbouwd, is dit deel van de zienswijze voor kennisgeving aangenomen.

Ad 2. Aangezien in dit deel van de zienswijze de stelling inhoudelijk niet wordt onderbouwd, is dit deel van de zienswijze voor kennisgeving aangenomen.

Ad 3. Inzet van de gemeente Borsele is om de Westerschelde meer beleefbaar te maken. Deze inzet is niet nieuw, we streven hier al een aantal jaren naar. In de Structuurvisie Borsele 2015-2020 staat hierover het volgende opgenomen: “De ligging van de gemeente Borsele aan de Westerschelde biedt een extra aantrekkingskracht voor veel mensen. Het invloedsgebied van de Westerschelde biedt bij uitstek de mogelijkheid om recreatieve voorzieningen te realiseren en/of verder uit te bouwen en vormt bij uitstek de verbindende recreatieve drager tussen de Westerschelde en het

(overige) achterliggende grondgebied van de gemeente Borsele.”... “Vanuit de ligging van het invloedsgebied aan de Westerschelde zijn unieke kwaliteiten en ontwikkelingen ontstaan. De strategie is gericht op het behouden van die kwaliteiten en het optimaal benutten en versterken van de recreatieve en toeristische potentie die het gebied biedt. Bij realisatie van recreatieve voorzieningen wordt bij voorkeur aangesloten bij bestaande elementen die in het gebied aanwezig zijn, zoals de (voormalige) spoorwegemplacements van de SGB. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan – bij voorkeur – onderscheidende verblijfsrecreatie en het verder uitbouwen en leggen van verbindingen met routestructuren.”

Daarnaast is in de Projectenatlas Borsele 2018 één van de projecten “Kansen aan de Westerschelde”. In dit project wordt beschreven dat Borsele afgekeerd van de Westerschelde ligt, hetgeen tekenend is voor de verhouding van de Zeeuwen met het water. Op weinig plekken is er een directe relatie tussen de rivier en het land. Veel van de inwoners en bezoekers van de gemeente zien dit als een gemiste kans, en duiden het als een potentie deze relatie betekenis te geven. Het beter beleefbaar maken is een enorme kwaliteit die voor het oprapen ligt. De belevingswaarde en aantrekkelijkheid van de gemeente Borsele in het algemeen, maar met name de aan de Westerscheldekust gelegen kernen kan hierdoor aanzienlijk worden vergroot. Het project is erop gericht de landschappelijke en recreatieve kansen die langs de Westerschelde liggen op te pakken en vorm en inhoud te geven aan de relatie tussen rivier, de dorpen en het achterland.”

We zien geen reden om van dit bestaande beleid af te wijken.

Ad 4 tot en met 8. Dit deel van de zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen, aangezien dit buiten de scope van een omgevingsvisie ligt.

Ad 9. Uiteraard zijn wij altijd bereid met indiener in gesprek te gaan over ontwikkelingen in zijn leefomgeving. We nodigen indiener van harte uit hiervoor een afspraak te maken.

Ad 10. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 11 en 12. De omgevingsvisie is op basis van een uitgebreid en zorgvuldig participatietraject tot stand gekomen. Participatie heeft op verschillende manieren plaatsgevonden. Zo is in mei en juni 2021 het inwonerspanel geraadpleegd door het uitvoeren van een enquête, hebben in juni 2021 gesprekken plaatsgevonden met 19 stakeholders en hebben op 5 en 11 april 2022 publieksbijeenkomsten plaats gevonden in Heinkenszand en Ovezande. Voor deze publieksbijeenkomsten zijn alle inwoners van de gemeente Borsele uitgenodigd.

Voor het overige wordt verwezen naar de beantwoording onder ad 14.

Ad 13. Van dit deel van de zienswijze is kennis genomen.

Ad 14. De omgevingsvisie biedt in zijn algemeenheid enige ruimte voor (verblijfs)recreatie op een paar specifiek aangeduide locaties langs de Westerschelde. Er ligt op dit moment geen concreet bouwplan voor uitbreiding van De Landing en/of het realiseren van een hotel op de zeedijk bij camping Scheldeoord. Wanneer wel concrete bouwplannen worden ingediend, worden deze op dat moment beoordeeld. Daarbij zullen alle relevante aspecten worden meegenomen en op basis daarvan zal worden beoordeeld of het ingediende initiatief haalbaar en wenselijk is of eventuele aanpassing behoeft. Uiteraard dient hierbij te worden voldaan aan dan geldende wet- en regelgeving.

Ad 15. Dit deel van de zienswijze valt buiten de scope van de omgevingsvisie.

Ad 16. Voor wat betreft de begrippen “extensieve recreatie en toerisme” en onder “extensieve dagen verblijfsrecreatie” wordt het normale Nederlandse taalgebruik gevolgd. De concrete invulling krijgt een plek in het nog op te stellen omgevingsplan.

Conclusie

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de visie.